

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Forsigt

LEGA - BOGEN

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Egaa-Bogen

1988

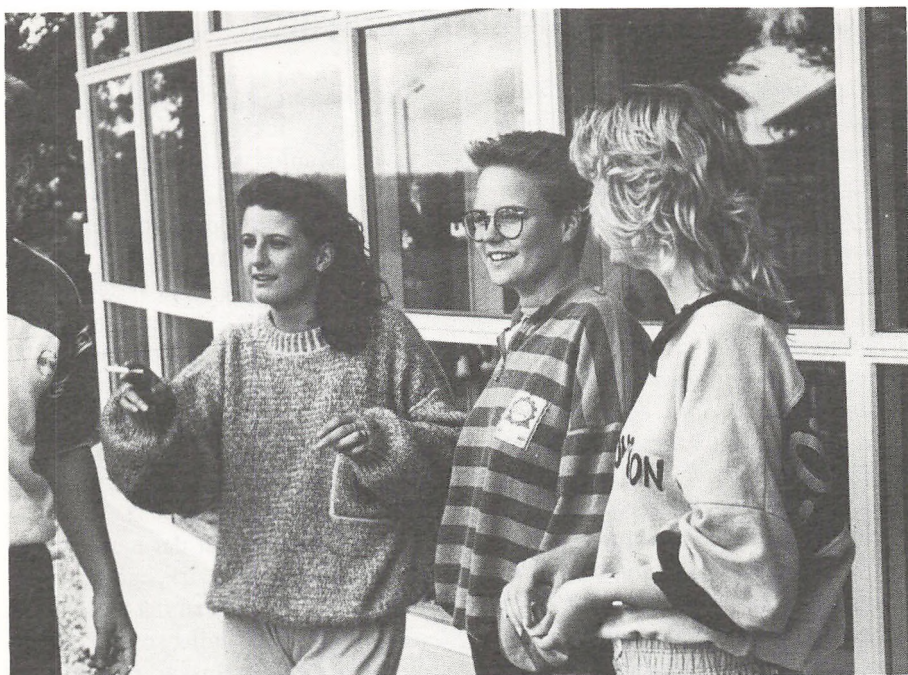
Indhold

Egå-bogen 1988	3
Hvorfor vil vi lave ungdomshøjskole - en debat	4
Det' alle de sange	10
Digte - se nedenfor	12-13, 21, 28-29
En dag på Egå	14
Fotografier af efterårsholdet 1988	16
Og den forglemmigej	19
Udsmykning	20
Da køkkenet kom op i lyset	22
Vær sikker - drej (06) 22 01 26	24
Tilbageblik	25
Eventyr og drømme	30
Sommerkursus 1989	32
Paradigmeskift ? - en foredragsrække	33
Højskoler i Bangladesh	34
Nyt fra højskolen	40
Jubilæum	43
Eleverne, forårsholdet 1988	44
Eleverne, efterårsholdet 1988	46
En hilsen fra medarbejderne	48

Digtene er skrevet af eleverne Stine Munk, Joseph Chun Chaisooksan, Karina Folzaks Eriksen, Thomas Højmosse Lundgård og Kira Svane Christiansen fra forårsholdet 1988. De tilhørende tegninger er af Lars Andreassen, Tina Grøndahl Jensen, Tobias Jeppe Næsborg og Julie Mai Bille fra efterårsholdet 1988.

Fotografierne er taget af Erik Pill Christensen, Finn Schmidt, Sus Lindeløv, Gitte Flindt og eleverne Anders Vendelbo Jensen, Joachim Ladefoged Karge, Morten Voss Sørensen, Franz Skaaning Engamo, Brendan Basho Fujimoto, Rasmus Sandahl Skovmand og John Christensen fra efterårsholdet 1988.

Egåbogen 1988

Byggeriet er ved at være færdigt. Vi føler os godt tilpas i de nye rammer med de muligheder det giver. Hallen bliver flittigt brugt, køkkenet laver dejlig mad, og "himmelrummet" er vi så småt ved at få liv i. Under frokosten i den nye spisesal nyder vi udsigten. Hverdagen har indfundet sig igen, og vi puster ud.

Netop nu kommer den aktuelle højskoledebat på et fint tidspunkt - de nye muligheder giver rum for nye tanker. Det er vigtigt med jævne mellemrum at formulere, hvad det egentlig er vi vil med højskolen. Mærke hvor vi står og se vores horisont.

Hvorfor synes vi det arbejde vi laver som ungdomshøjskole er både vigtigt og nyttigt? Hvorfor skal ungdomshøjskolebegrebet ikke uden videre afskaffes? Ville det være bedre at blande vores aldersgruppe med ældre elever, eller ville det måske være en fordel at kunne optage dagelever?

Egåbogen bærer præg af at vi i de sidste måneder har debatteret disse spørgsmål både blandt elever og medarbejdere.

Men Egåbogen er mere end byggeri og højskoledebat. Det er en samling indlæg fra elever, kursister, skolekreds og medarbejdere, der giver et indblik i, hvad hverdagen på Egå Ungdoms-Højskole byder på. Nyd udsigten!

Red.

Hvorfor vil vi lave ungdomshøjskole - en debat

Vil der findes ungdoms-højskoler i 90'erne? Antallet af unge er faldende, og der er allerede sket store ændringer på voksenundervisningsområdet - tænk på enkeltfagskurser, erhvervsfaglige kurser, daghøjskoler, produktions-skoler, betalt frihed til uddannelse o.s.v.

Foreningen for Folkehøjskoler i Danmark har startet en debat om højskolens fremtid. Som et debatoplæg har man lavet et forslag til en ny højskolelov. I det forslag findes ordet ungdomshøjskole ikke længere.

Det er ikke fordi man ønsker os nedlagt, man forestiller sig blot at en ny lov kunne være mere åben over for hvilke aldersgrupper der kan optages på alle højskoler. Vi tre ungdomshøjskoler: Andebølle, Vester Vedsted og Egå er derfor nødt til at gøre os klart om vi foretrækker at være højskole for samme aldersgruppe som hidtil.

Det har vi drøftet ganske meget på det sidste, og det var også udgangspunktet for den følgende samtale mellem tre elever fra efterårsholdet 1988: Jeanette Skovhus Nielsen, Sissel Mattison-Hansen og Christina Lykke Hansen og fem medarbejdere: Søren Larsen, Eva Olesen, Jesper Gilbert Jespersen, Sus Lindeløv og Elo Madsen.

Alder og ansvar

Elo: Blir I behandlet som børn her, som unge, som voksne?

Jeanette: Jeg synes i hvert fald ikke vi bliver behandlet som børn. Vi blir behandlet som nogle, der kan tage an-

svaret for vores egne handlinger, og det synes jeg er lækkert. Og vi får også et ansvar. Man er vant til når man kommer fra folkeskolen, at der er nogle der varter en op i hoved og røv hele tiden. Her er det meget mere op til en selv. Om man vil ha' noget ud af det eller ej.

Sissel: Egentlig synes jeg at unge tit bliver behandlet som børn, men det er jo fordi man ikke giver dem et ansvar. Her føler man, at folk stoler på én. Jeg synes det er rart at folk stoler på en, og det synes jeg at man kunne gøre langt ned, også i folkeskolen.

Eva: Du mener, at det handler ikke så meget om alder i virkeligheden?

Sissel: Nej, jeg mener det handler om at man bliver behandlet som et menneske, at man får et ansvar, og det synes jeg man har brug for hele livet igennem fra man er lille bitte, og det bliver taget fra en i folkeskolen.

Jeanette: Jeg synes helt klart det betyder meget, at der er jævnaldrende, at der ikke er alt for stor aldersforskel i hvert fald. Hvis du nu er på en højskole hvor der er 50 voksne, der er fra 25 til 50 år. De har så mange flere erfaringer end du selv har, og så kan det hurtigt blive sådan at de hele tiden er bedrevdende end dig selv. Det kunne jeg slet ikke forestille mig kunne føles rart. Dine erfaringer ville ikke være ret meget i forhold til deres. Du skal hele tiden køre med på det plan, de kører i.

Eva: Og du tror så du vil hoppe på deres vogn?

Jeanette: Det ved jeg ikke. Det er klart at du skal hele tiden være moden

for at blive accepteret. De kommer der jo også for at udvikle sig selv, de skal jo videre end det plan hvor de er på. Og vi ville også komme for at udvikle os, men det er bare på to forskellige planer vi er. Og jeg tror at det vil være en ting, der ikke kan lade sig gøre. Så vil det blive meget få unge der vil komme. Eva: Men ville folk ikke turde, tror du, hvis de vidste, at den højskole de kunne komme på havde mange over 25?

Christina: Jeg tror nok, at mange nok ville holde sig væk fra de der folkehøjskoler. Man ville være lidt skræmt tror jeg. Man er ikke så erfaren.

Jeanette: Det som mange kommer her for er vel nok at frigøre sig fra deres forældre, for at kunne stå på egne ben.

For at kunne bevise for mig selv at jeg kan klare tingene selv. Og at jeg kan gøre en masse ting som jeg ikke ellers ville have mulighed for. Hele tiden er det en selv der klarer tingene og udvikler sig samtidig med andre, fordi man stadigvæk er på samme niveau.

Søren: Jeg vil gerne prøve at stille det modsatte op bare for at gøre det, ikke. Hvis jeg f.eks. sad på Vallekilde højskole, kunne jeg så ikke med god ret sige at i Egå slår de plat på at de unge mennesker er usikre. De der 17- 19-årige vil bare gerne være sammen fordi det er festedet, for så blir de ikke kastet ud i at skulle møde alle de voksne og voksenverdenen. Så de har fundet en lille niche der, hvor de kan fylde deres

hold op hver eneste gang mens vi sidder her og har en rigtig højskole, hvor de virkelig kunne blive blandet med ældre mennesker der har nogle erfaringer så man kan få det til at flyde sammen og få noget godt ud af det. Her har de bare et sted, hvor der er en masse fis og pjat og fest og kærestes, men det er nu vores højskole i Vallekilde der er den rigtige.

Sissel: Jeg synes helt klart at man skal kunne være både ældre og unge sammen, jeg ved bare at lige nu er jeg glad for at være her, og derfor synes jeg ikke at ungdomshøjskoler skal væk eller erstattes med voksenhøjskoler. Alle har perioder hvor de gerne vil være sammen med nogle på deres egen alder.

Søren: Jeg tror ikke, at der er nogle af os medarbejdere der sidder her om bordet, der ikke synes at ungdomshøjskoler er gode og bør bestå. Men det er nødvendigt at finde argumenter for at man kan beholde det begreb. For os er det sådan set nok at se hvordan I vokser undervejs. Men den viden er utrolig svær at befordre videre, for der vil en hvilken som helst anden voksenhøjskole sige, at det kan vi også bibringe. Derfor skal vi bruge jer til at hjælpe os på gled.

Hvorfor vil I på højskole?

Sissel: Jeg kunne godt tænke mig at blive lidt mere selvstændig. Kunne gøre nogle ting uden hele tiden at gå og checke dem af, og så bare gøre det. Og så vil jeg også godt kunne lære at være sammen med mange mennesker og respektere dem. Virkelig prøve at være sammen med nogen, hvor du kan både få kritik og selv gi kritik, det tror jeg

man lærer utrolig meget af. Når vi sidder ovre i husene, og der er en der har gjort noget åndsvagt så snakker man om det.

Jeanette: Jeg er kommet fordi jeg var træt af at gå i skole på almindelig vis, og jeg vidste at jeg ville på HF. Men jeg troede ikke det ville blive særlig godt, for jeg gjorde egentlig ikke noget ved mine ting. Og jeg ville gerne prøve noget nyt et sted med en masse andre mennesker.

Christina: Efter 10. klasse vidste jeg heller ikke hvad jeg ville. Jeg snakkede med min skolevejleder som foreslog noget med en højskole. Det læste jeg lidt om, det syntes jeg da heller ikke var noget, for jeg tænkte, at der kommer sådan nogle gamle nogle. Men pludselig fandt jeg ud af, at der også fandtes ungdomshøjskoler, og det tænkte jeg nok mere var mig.

Sissel: Jeg er også kommet her af en anden grund. Det kan jeg lige så godt sige, det er for at samle points. Jeg vil gerne på børnehaveseminariet, og der fandt jeg ud af at det var den måde jeg kunne samle points på. Så jeg er her af flere grunde.

At få lov til at drømme

Elo: Jeg synes at det allervigtigste når man er i jeres alder overhovedet, er at man får lov til at føle sig fri. At få lov til at drømme. Det at kunne sige: Jeg ved ikke hvad jeg vil være, men jeg vil gerne en hel masse med denne her verden og med mig selv. Og ha' nogle hemmelige eller helt åbentbare drømme som man kan fortælle de andre om. Som ikke griner af en fordi det bare er en drøm og man er naiv. Jeg tror det er Grundtvig der har sagt, at ingen mennesker når længere i deres liv overhovedet end de drømte om at nå, da de var unge. Og det vil sige, at hvis man ikke når at drømme ret højt eller ret langt i jeres alder, så når man altså heller ikke ret højt eller ret langt. Med højt og langt mener jeg ikke lige generalsekretær, men at man bliver glad og munter og tilfreds i det man laver. Og det mener jeg man får stimuleret bedst, hvis man kommer på en højskole for unge. Højskolen er for de unge.

Jeanette: Det tror jeg også. Hvis vi kom på en voksenhøjskole med vores vilde ideer, der er ret naive nogle gange, så tror jeg hurtigt, at de kunne få pillet dem til jorden. Ligesom alle de illusioner vi har om at sådan og sådan skal det være.

Søren: Du siger at hvis man kommer her og har lyst til at blive generalsekretær, så skal man sgu prøve på det og ikke støde på voksne der siger at gu' gør du ej, du bliver højst sekretær, altså, at man bliver pillet ned af dem der har nogle flere erfaringer.

Jeanette: Ja, det synes jeg der er nogle voksne der har en tendens til.

Eva: Jeg synes, at det var flot det du

sagde, Elo, om hvad højskolen skulle, men hvorfor er det forbeholdt unge, at drømme højt? Eller hvorfor er det bedst for unge?

Elo: Jeg tror der er nogle faser i menneskets tilværelse, barndomsårene og ungdomsårene, hvor man skal bygge op, man skal lære, man skal have nogle redskaber, lære at tænke både konstruktivt, logisk og især kreativt. Det topper så på et eller andet tidspunkt. Jeg ved ikke hvor det topper for det enkelte menneske, men engang begynder realiteterne at have meldt sig så tit at kreativiteten bliver slidt. Den bliver nedbrudt af de daglige realiteter. Og fra da af er det jo sådan set et reparationsarbejde. Så derfor er det fantastisk vigtigt at lige netop i de der ungdomsår, da skal det kunne boble. Det er godt nok at lave højskole for de voksne, men det er i højere grad et efterfølgende reparationsarbejde.

Søren: Den er grov synes jeg, der er sgu også reparation et sted som her, og der kan også være nogle der helt blomstrer op et andet sted.

Elo: Jo, jo selvfølgelig og heldigvis.

Søren: Det der er virkelig sagt af en forstander for en *ungdoms* - højskole.

Megen latter.

Sissel: Jeg har oplevet nogle forslag her som jeg synes er skide gode, men jeg er utrolig forbavset over, at de bliver godtaget sådan som de gør. I folkeskolen havde de behandlet en som om man var bimmelim, hvorimod her kan man komme med nogle skøre ideer, som egentlig ikke er skøre, som I forstår. Her er plads til det i hvert fald.

Søren: Det synes jeg du har ret i. Jeg synes det er dejligt at det er der plads til.

Ind i voksenverdenen

Søren: Det der er fedt her, er at I er alle sammen vej væk hjemmefra. I skal ud i en voksenverden. Og det skal de ikke de andre steder. Det kan godt være at de stadig har problemer med deres forældre, men det bliver tit mange andre ting, de diskuterer. Det bliver måske deres parforhold og deres manglende job. Mange af de store problemsnakke vi har her med eleverne går jo på forældrene og løsrivelse fra dem. Og det gør det meget ensartet i forhold til andre steder.

Jesper: Jeg synes det er vores privilegium at være sammen med jer i den aldersgruppe, for I er i modsætning til mange der er blevet ældre, utrolig åbne og har en fantastisk evne til at kunne bryde med hidtige livsmønstre, for alle muligheder er åbne for jer. Og det gør også at I er i stand til at opleve suset på en måde som ældre ikke altid er. I kan virkelig få det til at sige BANG fordi her sker tingene for første gang.

Eva: Det ligger jo fint i tråd med det du sagde før om drømmene. Det er det principielle argument vi kan komme med. Alt det andet om at I ellers ikke ville være kommet på højskole eller at I føler jer mest trygge her, det er ikke principielle argumenter.

Jesper: Men det er gode argumenter.

Eva: Det er reelle argumenter, men ikke principielle. De handler ikke om den idemæssige baggrund for ungdomshøjskolen og det er de argumenter vi skal ha' formuleret.

Sus: Jeg sidder og tænker på et andet principielt argument. Det er meget vanskeligere at finde sin identitet i dag end for 100 år siden, fordi unge menne-

sker ikke umiddelbart kan overtage forældrenes normer. Man har lært noget andet i skolen, man har forskellige normer med hensyn til penge, moral, seksualitet, til alt det der er vigtigt at finde ud af lige netop når man er ved at blive voksen. Hvor man psykologisk set tidligere kunne overtage forældrenes normer, og blev jeg-stærk og gik ud og var voksen, der har man i højere grad kammeratskabsgruppen i dag. Den er altafgørende for at man kan få oparbejdet en følelse af fællesskab, for overhovedet at føle at man er et individ der har en værdi.

Eva: Ja, jeg synes du har ret, men jeg ved ikke om det er noget nyt i forhold til for 100 år siden. Den styrke man den gang skulle gå ud og være voksen med, den skulle man gerne have i kraft af det fællesskab man kom til at indgå i. Men det var et andet arbejdsfællesskab og familiefællesskab som var en selvfølge dengang.

Jeanette For 100 år siden havde man i hvert fald et andet forhold til sine forældre.

Jesper: Der havde man også nogle klare fader- og moder-figurer at identificere sig med.

Jeanette: En pige skulle jo bare lave det samme som hendes moder havde gjort.

Eva: Ja, og det var undertrykkende på en anden facon, og derfor kunne højskolen gå ind og sætte nogle kræfter fri, som ellers blev holdt i alt for snære rammer. Men du har da ret i at kammeratskabsflokkene er vigtig i dag.

Sus: Og den er også vigtigere. Det er der man snakker med hinanden om penge, seksualitet osv., hvor man tidli-

gere i højere grad kunne bruge sine forældre som vejledere. Jeg synes det er ret ideelt, at I her på højskolen har hinanden som gruppe, og vi forsøger at skabe de bedst mulige rammer omkring fællesskabet, så det bliver værd at bruge.

Hvor meget kan højskolen rumme?

Eva: Man kan godt udvande begreberne så meget, at det overhovedet er svært at få øje på højskolen længere. Man har aldersbestemte skoler, og måske politisk og religiøst bestemte højskoler. Nu har jeg hørt at der også er startet en højskole for transcendental meditation og - ja, man skal passe på hvad man gør, at ikke hvad som helst kan blive godkendt som højskole. Noget af det som er bærende for højskolen er jo netop at mennesker, der kommer

med meget forskellig baggrund mødes, og at der opstår et nyt fællesskab. Det opstår på vore skoler, og det er vigtigt at det ikke bare blir sådan en lille sekt af nogle som er overbevist om at f.eks. transcendental meditation simpelthen er vejen, sandheden og livet, og så mediterer de og kalder det højskole og får tilskud osv.

Jesper: De bliver ikke konfronteret med alle dem der kommer med en anden baggrund og mener noget andet.

Sille: Nej, for det er jo det der er godt her. Selvom du har en mening og jeg har en anden så kan man godt lære af hinanden. Det er godt at være på en højskole, hvor man er samlede med alle mulige meninger, og det er vi faktisk her.

Jeanette: Det her er simpelthen en folkehøjskole for unge.

Nogle si'r at skolen er for livet, alt kan ske men visse ting er givet
 Andre si'r at livet er en rejse, en sejlads, kaste-vinde, koks i sinde, selv i
 modvind kan man krydse skuden fint på rette kurs. Her i vores liv det'
 alle de sange vi el-sker og synger det er sammenpil til fællesskab, når det rigtig gylnger
 og det sammenkøf-te venner for livet og li-vet for venner mod til at tænse det livslys der brænder
 rum til de stærke og til de forlis-te væb med kontanterne sa-mmen spiste
 andre på verden på grund af glæde samle sig sammen for så at sprede
 hellere våd end ha' sit på det tørre så vil det største bli endnu større, det'
 tabe en måske på trods af det flove gøre alvorligt forsøg på det sjove
 glæne sin navle og sprengte rammen alt det som kun larske gøre sammen.

Det' alle de sange

Nogle si'r at skolen er for livet,
 alt kan ske, men visse ting er givet;
 andre si'r at livet er en rejse, en sejlads

- kastevind,
- koks i sinde,

selv i modvind kan man krydse skuden fint på rette kurs.

Kan man bare rette sin formåen
mod at sejle op og ned af åen.

Har man glemt at sætte kurs og sætte sejl og sætte fri,

- navigere,
- reflektere,

for hvad er det der forbinder skolen her med vores liv:

Omkvæd: Det' alle da sange vi elsker og synger,
det er sammenspil når det rigtigt gynger,
venner for livet og livet for venner,
mod til at tænde det livslys, der brænder.

Ændre på verden på grund af glæde,
samle sig sammen for så at sprede,
hellere våd end ha' sit på det tørre,
så vil det største bli' endnu større.

Det er nej til det stivnede og det forstokte,
ja til fællesskab og det sammenkogte,
rum til de stærke og til de forliste,
vær med kontrasterne sammenspiste.

Tabe en maske på trods af det flove,
gøre alvorligt forsøg på det sjove,
glemme sin navle og sprænge rammen,
alt det som kun la'r sig gøre sammen.

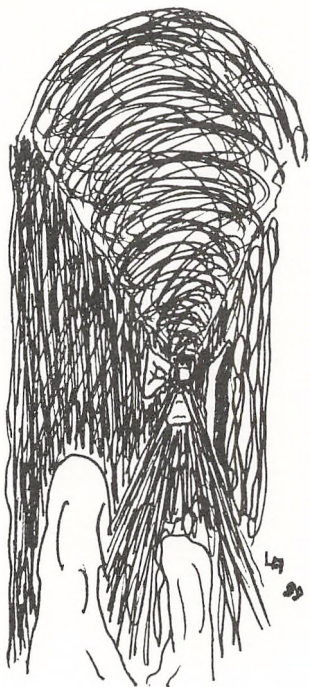
Tillid, ansvar, de ting som er svære
er vel skolens vigtigste affære,
men det sære er det næsten opstår af sig selv,
- det spontane
- bli'r en vane
når man slipper alle forbehold og bare lever med.

Gamle Grundtvig gik jo også kold i
kølig tale uden hånd og ånd i.
Men vi kalkulerer stadig efter den model:
- investerer,
- profiterer,
ja, hvad er det så der mangler når det regnskab gøres op?

Omkvæd.

Eva Olesen og Louis Mogensen

Jeg vågner
det er mørkt
nat
jeg føler angst
angst for natten
Jeg står op
søger tryghed
men
ingen mor
ingen far
jeg vækker min søster
hånd i hånd går vi
gennem huset
- stadig ingen forældre
Følelsen af at være forladt
Det gule gulvtæppe
kun tæppet, min søster og jeg
vi græder
er bange
vi er alene i natten
Forladt

Stine

Den stjernebefængte nattehimmel
blev revet midt over
af ensom krigers skrig
i blåt
i sort
omformes statuer og paladser af
kongelighed
til støv
vore faner vejede hvide og urørlige over
de blodbestænkte gader
og luften
renset af regnen
Jeg vågner op og dagen
ligner sig selv
kl. tolv

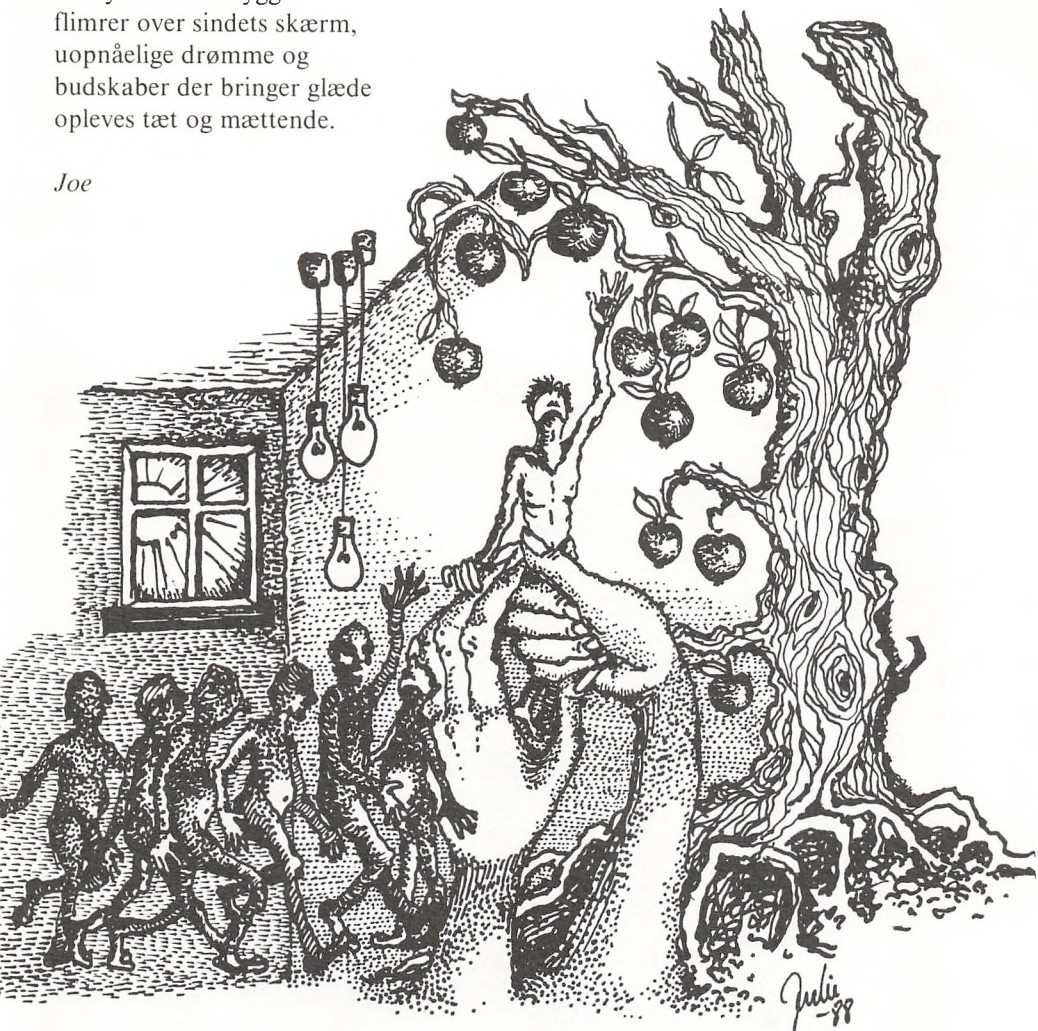
Joe

Illegitim lykke

Når solen ses bag tremmer
under nøgne pærer
når lyslevende skygger
flimrer over sindets skærm,
uopnåelige drømme og
budskaber der bringer glæde
opleves tæt og mættende.

Joe

En dag på Egå Ungdoms-højskole

”Så står vi op, klokken er halv otte.” Jeg strækker mig, gaber og slår mine øjne op. Min krop er dejlig sovevarm, og jeg føler mig godt tilpas. Jeg har mest lyst til at blive liggende, det blev lidt sent i går, men glæden over og forventningerne til endnu en dag her på skolen får mig ud af dynerne. Et hurtigt bad, det kvikker da lidt op, så ind og vække Camilla, hun sover som sædvanlig endnu. Nå, over til morgenmad, tilbage og gøre rent i huset, klokken er halv ni. Nå ja, jeg lovede jo husets musiker at lytte en sang af for ham, det kan jeg godt lige nå inden timen. Ti-

men, nej, det er jo torsdag, det vil sige husmøde og fællesmøde.

På husmødet hygger vi os, Thorkild kommer med kage, vi drikker te, og snakker om de problemer vi har. Det er egentligt utroligt, at der på en skole med over 70 elever er så få problemer, som her er. Nå, efter husmødet er der pause, vi spiller guitar, og er næsten ved at glemme tiden, men vi når da fællesmødet. Jeg er referent, så jeg skriver på livet løs..., vi synger en sang og en læser ugens tekst. Det er et godt fællesmøde, der er som altid en god stemning.

Heldigvis er der ikke de store problemer med kliker, men måske er vi uheldige at det kommer senere, vi er trods alt ikke kommet så langt hen på året endnu. Det er svært at sige om fællesskabet bliver ved med at være så godt. Man er tilbøjelig til at tænke at selvfølgelig gør det det; sommetider er man utrolig naiv. Nå, mine tanker vender tilbage til fællesmødet, vi slutter med endnu en sang. Klokken er blevet halv tolv, så er der lige lidt tid til at rydde op på værelset inden middagsmaden klokken tolv.

I middagspausen går Camilla og jeg ned på kontoret for at putte nogle breve i kuverter. Det er måske lidt ensformigt, men det skal jo gøres, såh..! Da klokken bliver halv to går jeg til fag, jeg skal have psykologi, det er ret spændende. Klokken halv fire er vi færdige, så har jeg lige en pause inden jeg skal til klaver.

Jeg går over i huset og drikker te og snakker med de andre. De sidder og hænger og det kan jeg godt blive lidt irriteret over. Sommetider er folk for sløve og laller for meget. F.eks. bliver der drukket lidt rigeligt i weekenderne. Trods det er det alligevel en god skole, nogle gode lærere, og så er vi selvfølgelig også et helt fantastisk elevhold!

Fra fire til fem har jeg klaver, det synes jeg virkelig er sjovt. Klokken seks er der aftensmad, og bagefter burde jeg egentlig gå til kor, men det her skal skrives, såh...så må jeg jo leve med lidt dårlig samvittighed.

Klokken ni går vi til en lidt speciel pejseaften, som hus 4 har arrangeret. Vi har fået besked på at klæde os pænt på, så det har vi gjort, og det var vist

meget godt, for da vi kommer ind i spisesalen er den lavet om til "Hotel Continental"! Meget fornemt sted! Men det er smadderhyggeligt, nogle af lærerne spiller, så vi valser rundt, og lever os rigtigt ind i rollerne. Så bliver vi delt i nogle hold, som med 5-10 minutters mellemrum bliver sendt ud på skolen, hvor alt lyset er slukket. Med os får vi kun et stearinlys og 3 tændstikker. I mørket famler vi os vej gennem skolens kældre, og bliver udsat for forskellige aldeles frygtlige oplevelser, bl.a. møder vi manden med leen. Til sidst ender vi nede i dramasalen, hvor dramaholdet skal vise noget. Det er skidegodt det de laver, også fordi de tør slippe sig selv fri, det er virkelig fedt at se.

Klokken er blevet tolv, det har været en lang og god dag, og jeg skal op klokken seks imorgen, for vi er nogle stykker der skal ud og demonstrere. Så jeg hopper i seng. Jeg er egentlig ikke specielt træt, men jeg må hellere lægge mig til at sove. Jeg ligger og tænker på dagen, som er gået, og på dagen som kommer, på at jeg får besøg i weekenden, på alt og ingenting, indtil jeg til sidst falder i søvn.

Heidi, hus 6.

Og den forglemmigej fik du alligevel aldrig dine fedtede fingre om

Leo, efteråret 88

Tankekaos efter heldagstur i dramasalen

Men jeg er træt og jeg mærker det ikke
måske fordi scenen er en dramasal badet i blå lys
måske fordi højttalerne sukker vesterhavsølger
måske fordi vi er lukket inde i vores egen overbevisning om at det virker
Og måske får summen af disse ting mit kropsur til at løbe ud af
dagligdagens vanlige takt tik takt

Tusinde Tænkte Tanker

hænger som et faretruende fangernet over vores hoveder

som små børn leger vi med med hver sin tankedrage

og må vi holde tankerne   adskilt

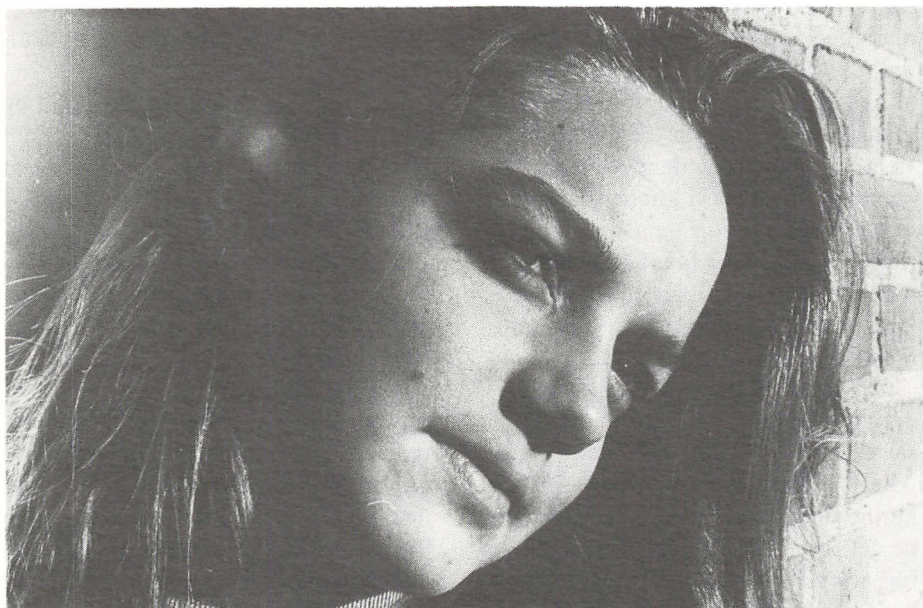
og nettet strammes

og tankedragerne indfiltres i et stort uoverskueligt tænkevæv

kan tanker forenes ?

Jeg oplever at jeg lever op

Og udenfor har solen skinnet hele dagen....

Udsmykning

Lene og Dorte Kim, efteråret 88

På efterårsholdet 1988 har skolen en kunstner, Gitte Flint til at udsmykke skolen. En af hendes opgaver er at udsmykke en trappeopgang sammen med nogle elever. Vi var 5 friske piger som syntes, at det kunne være sjovt og vi gik så igang. Ideen var at lave former i pleksiglas, som skulle males og hænges op.

Da formerne skulle indeholde bevægelse gik vi ud i naturen. Gitte fandt mange, mens vi andre gik fortvivlede rundt. Vi gik tilbage, og Gitte forklarede, hvad hun mente med bevægelse, man vi havde stadigvæk svært ved at forstå det.

De næste par gange brugte vi til at tegne former på papir, senere rev vi formerne ud. Derefter prøvede vi at tegne omridset af vores ben og arme, og skulle så tegne former ud fra det. Efter mange timers arbejde begyndte vi at vælge de mest spændende former ud, og malede dem, så vi kunne bruge dem som skitser. Vi tog dem med hen til trappeopgangen og fandt de steder, der passede bedst. Det blev til mange diskussioner, da vi selvfølgelig alle sammen havde vores egne ideer.

Så kom vi til det vi allesammen havde ventet på, nemlig at formerne skulle saves ud i pleksiglas. Men det var slet ikke så nemt, som vi troede. Enten kunne vi ikke styre saven, ellers flækkede det for os, så det blev med hjælp vi fik savet det ud. Vores næste opgave var at finde de farver, der passede bedst

til vores former og til de steder, de skulle hænge.

Det var svært at vælge farverne, og endnu sværere at kigge på det, så det blev til mange prøver. Vi prøvede at male på slebet og uslebet pleksiglas, vi malede på ridset pleksiglas, og vi prøvede at ridse efter vi havde malet. Vi øvede os i at få nogle pæne overgange mellem farverne, og i at få nogle pæne jævne flader.

Da det var gjort begyndte nogle at ridse i malingen, så der kom noget mere bevægelse i, mens andre måtte sidde og slibe al den maling af, som var løbet ned af siderne. Da det var gjort skulle formerne hænges op, så de kedelige hvide vægge lige pludselig forvandlede til en gang med masser af liv.

JULIE , E. '88

Lysten til at udtrykke mig
vokser sig ofte så stor,
at den fylder mig helt.

Denne lyst er varm kakao,
der bobler i gryden,
men som kun sjældent koger over
selvom den til tider når kanten.

Denne lyst ligner burhøns,
der ikke trives;
de taber fjerene, de taber modet
fordi de lever indeklemmt
ganske ligesom denne lyst.

Burhønsene bliver først sluppet ud
på deres dødsdag, når det er for
sent.

Sådan må det aldrig gå denne lyst
- at den først kommer ud
når det er for sent.

Sådan er det ikke gået med min;
idag har jeg for første gang i
lang tid ladet min kakao koge over
og sluppet nogle burhøns løs
- før det blev for sent.

Thomas

Da køkkenet kom op i lyset

Da snakken om et nyt køkken på Egå kom på tale, kom også frygten for, at det ville blive et koldt og sterilt sted. Men den frygt kunne vi godt gemme væk i en papkasse.

Vi er kommet op i morgensolen, i lyse, dejlige rum. En god forandring fra at gå i et meget koldt og fugtigt køkken i kælderen, hvor det eneste udsyn vi havde var at følge med i Egåborgernes færden, når ikke bilerne spærrede vort udsyn.

For at komme tilbage til frygten for det nye, kolde og sterile, så har en dygtig arkitekt sørget for et rum med atmosfære, og Inge Lise har valgt en dejlig pink farve til dørene. Ole og Tor-kild har lavet en indbydende gård, så næste år ønsker vi stole og borde, så pauserne kan nydes i det fri.

Blev maden bedre? Og stemningen varmere? Ja - det må andre nok svare

på, men lysten til at eksperimentere er blevet meget større, og stemningen er munter - til tider oven i købet højrøstet. Men hvor vi før havde udsigt til Egåborgernes færden, kan vi i hvert fald i langt højere grad føle at nærheden til eleverne er blevet større.

Inspireret af en tirsdag og onsdag i oktober, hvor Louis, Finn og Søren deltog i den vanlige arbejdsdag i køkkenet, hvilket de klarede til 5 kokkehu-er, er bolden givet op til nye impulser. Hvad med at mixe Inge Lise, Jytte, Ann, Bente og Inge ind i undervisningen en gang imellem, og samtidig lade Louis, Finn og Søren være madfædre for en dag, eller hvem der nu måtte have lyst. Ja, mulighederne er mange, det er blot at opfange dem. Grib inspirationen, lad os prøve noget nyt.

Hilsen køkkenholdet

Vær sikker - drej (06) 22 01 26

PR-ROCK

1. DER' FUT I FEJEMØGET FRÅHUS 1 TIL 6 VI SPÅNGER UD AF NÅTTETØJET
 2. HVAD ENTEN DU ER 13 ELLER ONY SEKSTEN SÅ TR'EN TUR PÅ EGN HIGH SCHOOL

PER RE-FLEX, DER' MØRGEN-MAD OG-SAMMAG OG ET BREV FRA MOR, OG
 DEN ER FIN, DER' FOTO, FORMNING, FLIK OG FLAK OG FED MUSIK, DU

DEN DER IK' FÅR DREJ MAN FIK NOX 2 -- I-GÅR. VI RØKKER LIOT PÅ STOLEN, TAR' VOR
 FÅR SQU IKKE MAVESÅR MEN SÌ - DE STIK. DER' ROCK I SYNAGOGEN, GRUBEN

NA - BOS ARM OG LAR' DET GYNGE SÅ DET MÆRKEH HEUT FRA TÅNDER TIL TARM, ROCK ROCK...
 TE - LE FON OG LA' DET RINSE OM DET SÅ SKAL NOST'DIN SID - STE KRON" = (0 6)

ROCK EG - A ROCK ROCK...
 DREJ DREJ DREJ (0 6) DREJ

EG - A ROCK ROCK EG - A ROCK...
 DREJ DREJ (0 6) DREJ DREJ (0 6)

ROCK EG - A ROCK --- CK,
 DREJ DREJ DREJ DRE --- EJ,

KA' IK' FÅ NOX TO OG TYVE NU ET SEKS OG TYV'
 DREJ NU (0 6)

GØR LIVET ET NUMMER STØRRE!

Lars Morell

Tilbageblik

Ditte, foråret 88

Efter jeg er holdt op på Egå Ungdomshøjskole nænner jeg næsten ikke at tænke på de negative ting jeg oplevede der. Jeg husker tilbage og ser det hele i et lidt rosenrødt skær.

"Jamen, hvad laver man egentlig sådan et sted", var et spørgsmål jeg fik slynget i hovedet utallige gange mens jeg stadig gik på skolen.

"Ja, for det meste har man det fedt", var oftest mit svar, men andre gange begav jeg mig ud i milelange forklaringer omkring hvilke fag jeg havde, og hvad jeg nu fik ud af dem. Dertil handlede meget af snakken selvfølgelig også om hverdagslivet på skolen.

Mine ting var sådan halvejs sat på plads, og jeg vinkede farvel til mine forældre. Tanken slog ned i mig, at nu var jeg for alvor fri.

Lidt senere blev jeg præsenteret for 11 andre unge mennesker, som var præcis lige så usikre og generte som jeg selv. De 11 mennesker + jeg selv skulle udgøre befolkningen i et hus de næste 4 måneder.

Min usikkerhed og generthed lagde sig i løbet af et par dage, og jeg begyndte at opfatte mit hus som en stor familie. Og alt skulle være lykke og idyl, men nej. En familie har som bekendt ikke ry for at være helt problemfri.

Problemer fik vi nok af, både med hensyn til opvask, rengøring osv., men så sandelig også med hinanden. Mennesker, som jeg før ville ha' sagt "rend mig i røven" til, var jeg pludselig tvunget til at være sammen med. I starten

undgik jeg dem, jeg ikke umiddelbart brød mig om. Men efterhånden smed jeg flere af mine tåbelige fordomme, og fandt ud af, at der var mange flere mennesker jeg holdt af at være sammen med, end jeg først havde troet.

Mange på skolen, bl.a. mig selv kom direkte hjemme fra mors kødgryder. De fleste vidste selvfølgelig, hvad det ville sige at vaske op og vaske tøj osv. MEN - fra at vide hvad det er for noget, til at skulle tage et ansvar for, at det bliver gjort, så både én selv og andre kan holde ud at leve i det, er der et godt stykke vej.

Jeg synes det er godt, at hver elev allerede fra starten bliver draget ind i skolens daglige arbejde. Hver får sit rengøringsområde og sine dage at skulle være med til at lave mad. Man finder hurtigt ud af, at det ikke bare er "de voksne" som stiller op med sure ansigter, når man ikke laver sine ting, men så sandelig også de andre elever.

I weekenderne må hvert hus selv finde ud af alt fra madindkøb til opvask. Også her finder man hurtigt ud af, at det ikke er en dårlig ting at være medansvarlig for at forskellige ting bliver gjort. Man får det faktisk meget bedre med hinanden, hvis det huslige bare glider uden de store problemer.

Alt i alt er dette ment som en ros til skolen fordi jeg personligt føler, at jeg har fået et godt indblik i, hvad det vil sige at tage et ansvar. Og jeg ved, at det vil jeg komme til at nyde godt af fremover.

Fagene på skolen var jeg stort set meget glad for. Nok ikke så mærkeligt når man får mulighed for at vælge lige præcis det, man har allermost lyst til. Og i modsætning til så mange andre steder, bliver der ikke her stillet krav om, at man skal blive så og så god. Jeg tror, at det var grunden til, at jeg virkelig fik lyst til at lave og lære en masse. Her fik man ikke et hak over tuden, hvis man gjorde noget forkert eller dårligt. I stedet oplevede jeg, at vi fik skulderklap på skulderklap for de fleste ting vi lavede.

Jeg fik mulighed for virkelig at dyrke nogle af mine kæreste interesser både i og udenfor fagtimerne. Men fik også indblik i en masse for mig nye og spændende ting, f.eks. korsang.

Jeg tænder for fjernsynet - Før Søndagen. En masse piger står og galer om kap med hinanden. Hurtigst muligt skifter jeg program. Det var uforståeligt for mig, at piger på min egen alder gad at spille tiden med at stå og synge gamle salmer. Hvad fik de ud af det. Jeg dyrkede mine sanglyster som så mange andre: under bruseren.

På skolen hed et fritidsfag korsang. Nogle fra mit hus havde meldt sig til faget og jeg tænkte: Ja, så kan jeg vel også prøve. Vi sang og vi galede - ikke omkap med hinanden men sammen med hinanden. Vi fulgte de samme rytmer, sang de samme linier hver med sin egen stemme, som tilsammen udgjorde en lyd. Det er svært at beskrive oplevelsen med ord, men mens jeg stod der forstod jeg i hvert fald, hvorfor pigerne i Før Søndagen gjorde, hvad de gjorde, og at de i hvert fald ikke spildte tiden.

For om man sang blues eller salmer er følelsen vel den samme.

Jeg spørger nogle, som ikke har gået på højskole om, hvad selve ordet siger dem. Grundtvig, siger en. En anden griner og siger en skole med høje bygninger. Ingen lektier, guitarspil og hjemmefarvet garn er nogle af de andre ting, der bliver sagt. Så enkelt kan jeg ikke udtrykke det. Og selvfølgelig vil jeg altid forbinde selve ordet med den skole, jeg har gået på og mine egne oplevelser der. Der findes et utal af højskoler, som arbejder ud fra forskellige grundlag. Men højskoler over hele landet har også en meget vigtig fællesnævner: Fællesskabet.

Med de glade fællessange
og fællesskabets glæde
går livet sin gang
som glidende fingre
henover en guitars strenge.
En streng kan knække
fra gang til gang men med fællesskabet
og dens fingre
kan strenge ordnes
og guitaren igen spille
den for fællesskabet så velkendte klang.

Fællesskabet er nok noget af det jeg savner mest fra mit ophold. Jeg kom fra en familie, skoler, diverse arbejdspladser; kort sagt miliøer, hvor ordene "du må lære at klare dig alene" altid havde lydt højst. Da jeg kom på skolen oplevede jeg glæden ved at stå sammen med andre.

Jeg sidder i bussen mellem alle de mennesker, som snakker og pludrer, men føler mig alligevel så alene. Jeg

kan føle mig alene selv blandt de mennesker, jeg kender bedst, men på skolen følte jeg mig på underlig vis aldrig helt alene. Jeg lærte, at med fælleskabet i ryggen kan man udrette meget mere - også når man bare skal klare sig selv.

At synge var noget af det, vi gjorde meget på opholdet. Det var rart, når vi alle sammen bare sad og sang sammen. Eller når vi holdt møder sammen. Da vi var i Holland og ude at sejle sammen. Det var rart at stå i køkkenet sammen med andre, at sidde og være helt stille sammen, at grine sammen, at ha' fag sammen. Det var i det hele taget rart at være sammen om så mange forskellige ting.

Men alt det med at gøre al ting sammen kunne jo også blive for meget. Tit havde jeg lyst til at gå op og smække min dør eller smække den nærmeste en på hovedet. Men efter et stykke tid fandt jeg ud af, at 2 ord var meget nyttige i de og mange andre tilfælde: hensyn og tålmodighed.

Når man viste hensyn og havde tålmodighed overfor hinanden undgik man faktisk meget skudder-mudder i sammenholdet. Hvad alle jo ved er det rareste.

Da jeg holdt op på skolen var der gråd overalt. Jeg troede aldrig, at jeg skulle kunne klare at leve uden den. Jeg pillede mine ting ned fra mit værelse og pludselig var der så underligt tomt. De sidste dage havde vi gjort det hele rent og pænt sammen. Slettet alle de spor, som havde gjort det til vores verden. Holdt afskedsfest og sunget de sidste sange sammen. Vi sagde farvel og nu skulle vi hver for sig hjem til vores egen hverdag alene. Forfærdeligt og alligevel ikke. Selv om man vendte tilbage til det samme som man var kommet fra, virkede det alligevel anderledes. Måden jeg tænkte på var ikke helt den samme. De ting jeg sagde og gjorde var ikke helt de samme. Jeg spurgte mine venner om jeg ikke havde forandret mig noget, men oftest svarede de nej. Nå, måske kunne de ikke mærke det, men jeg kunne. Inden i var der en lille ny verden, som havde åbnet sig. Måske fordi jeg havde fået lidt mere selvtilid, måske fordi jeg fik nemmere ved at åbne mig, havde smidt en masse fordomme, viste lidt mere hensyn og tålmodighed overfor folk, havde nemmere ved at rose og tage imod ros fra folk, havde lært at tage et ansvar eller blevet mere moden - jeg ved det ikke. Jeg ved bare, at det har givet mig en masse at gå på højskolen, og at jeg ser det som en gave jeg kan tage med mig resten af livet.

"Livets sande værdier"

Sopper rundt i vand til begge
knæ
men er knastør som et knækbrød
fordi
Jordbær er røde og solbær sorte
men hva' fanden er det egentlig
"Ingenting"
måske en anelse nytteløst
eller alligevel
nogle frø der skal spire op som
ukrudt
for der skal jo være arbejde til
selv en gartner i Sahara

Karina

Realiteternes vej

Jens Vejmand er en stor banal
klumpfigur der går og samler
folks ekskrementer op i de bare
hænder
mens han spiser sin velforbredte
frokost i én mundfuld
som var han kannabal på syren-
polen i blomsterbedet.

Og en fortrukket mand i cølibat
læser Rapport i smug
og er ernærings dygtig.

Karina

Tomhed

Denne tomhed, som er så ubeskrivelig tom
fylder mig helt ud
min hjerne er fyldt med den
min krop

og mine handlinger
Kun mit hjerte
er ikke bukket under
Men det er så ensomt, som det
sidder der inde
det er omringet af ligegyldighed
og tomhed
det prøver så ihærdigt
at køle sig selv lidt af
Men tomheden minder det om
det mistede

Og det ophidses igen - af minderne
og håbet og ikke mindst
savnet

Den onde tomhed her magt i legemet
Den sætter billeder for mine øjne
og så småt begynder også
tanker

at passere min halvdøde
hjerne

Men de vil kun gøre mig endnu mere trist
ved tanken om det mistede

Kira

Mørk

Mit spejl billede på mørke briller
mit liv i mørk mund
mine drømme i mørk
sort saligt
sort
stadig tyngende af gråt lys
dag
glemte øjne bag mørke briller
afstande uendeligt
endelig afstand

Joe

Eventyr og drømme

Gitte Lynning, kursUSDeltager

Der var engang - et sommerkursus om "Eventyr og Drømme", det var i juni i Egå. Vi var omkring 40 kursister, der mødtes med forskellige forudsætninger og i næsten alle aldre, men med "eventyrlysten" tilfælles. På en uge kan man ikke nå at lære 40 nye mennesker at kende, men venskaber indgås og der opstår et fællesskab, en speciel stemning, en form for intensitet, der udspringer af interessefællesskabet.

Hovedindholdet på kurset, foredragene og eventyrfortællingerne, bød på en række meget spændende, inspirerende oplevelser, både enkeltvis og som en samlet helhed.

Sjældent har familiens børn flokkedes så tæt om mig som i tiden efter kurset, hvor jeg genfortalte alle de eventyr, jeg selv havde fået så levende fortalt!

Jeg vil afstå fra at beskrive kurset i detaljer, men jeg vil fremdrage et par træk, som slog mig personligt, som medvirkede til, at kurset fik et særdeles vellykket forløb. Først og fremmest var alle foredragsholderne/fortællerne både vidende og engagerede og ikke mindst med deres vidt forskellige personligheder virkede de inspirerende på forskellig måde, men jo inden for samme felt. Dertil var rækkefølgen de kom i valgt. Som eksempel vil jeg beskri-

ve, hvordan jeg oplevede de to første foredragsholderes igangsætning af kurset. Carsten Høgh lagde målrettet, koncentreret, "mandligt" ud, vi "fik fyldt tanken" og kunne imens akklimatisere os. Dernæst kom Vibeke Arndal, på en næsten modsat måde, "kvindeligt", tøvende, bredte åbnende armene ud mod os: "Ja, hvad mener I selv" og vi "måtte op af hullerne". Således lagde de to første foredragsholdere med deres forskellige personlige stil vældig fint op til en vekselvirkning mellem det at lære/lytte og det at diskutere/bearbejde.

Ugens program havde en fin bredde og variation indenfor emnet, som det ville være synd at plukke i her.

Mange af kursUSDeltagerne bidrog med eventyr, musik og dans. Skolens nye samlingsrum, "himmelrummet", var som skabt til ramme om aftnernes eventyrfortællinger. Et kursus på Egå har desuden den store charme, at de faste lærere på skolen er en samling glade musikalske mennesker, som forstår at skabe en musikalsk stemning, en meget væsentlig prik over i'et! Den dejlige afslutningsfest vidnede i sig selv om, at kurset havde været godt - og det er mit håb, at man igen til næste år får sammensat et spændende kursusprogram over et lignende emne.

Sommerkursus 1989

Til sommer har vi arrangeret et nyt spændende sommerkursus for voksne. Det finder sted i perioden 25. juni til og med 7. juli og hedder:

Korsang / Ekspressiv idræt

Kurset består af to selvstændige arbejdsgrupper:

- a) nyere og traditionel kormusik, et intensivt kursus for korsangere med interesse for bevægelseskommunikation
- b) en ekspressiv idræt der indbefatter dans, drama, leg og latter, med vægt på kommunikationen i bevægelsen for folk med interesse for idræt og musik

Hver dag mødes de to grupper i et samarbejde om nye musikalske udtryk for stemme og krop - "den syngende krop".

Undervisere er Johan Borghäll, Institut for idræt, Odense universitet, og Søren K. Hansen, kordirigent, Danmark.

Paradigmeskift? - en foredragsrække

Finn Schmidt

Menneskeheden befinder sig i en krise. En krise, der ikke alene truer os, men også alt andet biologisk liv på vor planet. Mange placerer udelukkende ansvaret for dette indenfor socialpolitiske, økonomiske og økologiske områder. Jeg mener imidlertid, at miseren dybest set bundet i nutidsmenneskets fundamentale psykiske og åndelige problemer. Problemer, som har deres rod i det verdensbillede, der har været fremherskende i de sidste fire århundreder i den vestlige kultur. Cogito, ergo sum (jeg tænker, altså er jeg) lancerede Descartes i renæssancen. Denne fornufts- og videnskabsorienterede holdning er vi opdraget til at acceptere som "virkeligheden", selvom de fleste efterhånden kan se, at den ikke svarer til vores reelle indre og ydre virkelighed.

Tør vi erkende dette og tage konsekvensen heraf, befinder vi os således i en overgangsfase mellem sammenbruddet af et gammelt og fremkomsten af et nyt verdensbillede, eller som det kaldes: et paradigmeskift. Et sådant skift har allerede fundet sted indenfor videnskaben, hvor Einsteins, Plancks og Bohrs teorier i begyndelsen af århundredet markerede overgangen fra den klassiske fysiks kvanterelativistiske verdensopfattelse.

I de senere årtier er der sket lignende radikale gennembrud indenfor de fleste andre videnskaber. Det er ikke alene spændende, men også af største vigtighed for fremtidens udformning, at vi prøver at få hold på de paralleller, man

i dag kan trække mellem f.eks. fysik, matematik, biologi, informationsteori, holonomi, psykologi, filosofi og teologi.

På grundlag af sådanne overvejelser startede højskolen og menighedsrådet i Egå foråret 1988 en foredragsrække med overskriften "Det nye verdensbillede - fornuft og følelse".

Vi har bedt forskellige personer med engageret rod i den offentlige debat, om at bidrage med deres opfattelse indenfor temaet, og det har været både interessant og inspirerende at deltage. Under indtryk heraf har vi besluttet, at foredragsrækken skal fortsætte i 1989.

Den foreløbige plan ser således ud for 1989:

31/1: Børge Salomonsen, lektor, teolog, sociolog

14/3: Søren Brier, lektor, biolog, redaktør

9/5: Per Højholt, forfatter

12/9: Niels Grønkjær, teolog

10/10: Jørgen I. Jensen, lektor, teolog

21/11: Film og debataften

Højskoler i Bangladesh

Gunhild Skovmand Jensen

I april - maj måned 1988 var Øjvind Arnfred, Ry Højskole og jeg på en tre-ugers tur til Bangladesh for at se på et Danida-projekt vedrørende Gonobidyalayas en slags daghøjskoler oprettet efter inspiration fra de danske folkehøjskoler.

Formålet med rejsen var at vurdere, om vi - med udgangspunkt i dansk højskoletradition - kunne anbefale en fortsættelse og evt. en udvidelse af projektet. Desuden skulle vi tage stilling til, om Foreningen for Folkehøjskoler gennem Internationalt udvalg ville påtage sig opgaven som samarbejdspartner for den bangalske organisation Bangladesh Association for Community Education (BACE), som er den ansvarlige organisation for projektets udførelse. I en rapport til Danida har vi anbefalet, at projektet fortsætter med FFD som samarbejdspartner og i øjeblikket er BACE ved at udforme et nyt projektforslag. Desværre er dette projektforslag forsinket. Det skyldes sikkert den omfattende naturkatastrofe, der i slutningen af august ramte Bangladesh, hvor ca. 25 mill. mennesker blev hjemløse på grund af voldsomme oversvømmelser i hele landet.

Det er i slutningen af april måned. Vi har været på vej siden mandag morgen, og nu er det tirsdag middag. Vi kører på en forfærdelig dårlig vej. Den er lavet af mursten, der er lagt ned som fli-

ser, men klimaet og trafikken har fået murstenene til at smuldre, så der er store huller over alt. Bilen kører i 1. eller 2. gear, så det går langsomt. Alligevel bliver vi rystet godt og grundigt, selv om Bachu, vores chauffør, forsøger at undgå de værste huller. Cyklisterne bliver tvunget ud i dem, selv om de til det sidste håber, at bilen viger uden om. De gående, med sorte paraplyer til at beskytte sig mod den brændende sol, forsøger også at finde den mest jævne vej, men de må vige for biler og cyklister. Ind imellem kommer oksekærrerne. De bevæger sig langsomt men sikkert fremad på deres træhjul med små magre okser eller lidt større vandbøfler som trækraft.

Vi er på vej til Uchai Gonobidyalaya, som ligger i den nordvestlige del af Bangladesh, ca. 200 km fra Dhaka, hovedstaden i Bangladesh. Uchai Gonobidyalaya er en slags daghøjskole, der henvender sig til den fattigste del af landbefolkningen. Formålet med sko-

lerne er igennem undervisning og træning at give eleverne større viden om sig selv og deres land, nye kundskaber og færdigheder inden for bestemte fagområder. Efter endt ophold på skolen vil eleverne forhåbentlig tage aktiv del i livet i landsbyen og være med til at løse de problemer, der findes i landdistrikterne i Bangladesh, hvoraf arbejdsløshed, sult og manglende uddannelsesmuligheder er nogle af de største.

Bangladesh er et uhyre fattigt land. Af de ca. 100 millioner indbyggere i landet er de 70 millioner underernærede og fejlnærede. En større og større del af befolkningen får mindre og mindre jord, fordi der bliver flere og flere mennesker til at dele jorden. Og hvert år i regntiden bliver store arealer af jorden oversvømmet, så rishøsten bliver ødelagt. Selv om der er skolepligt i Bangladesh er det kun de færreste børn på landet, der går i skole, da der er brug for det lidt de kan bidrage med til familiens opretholdelse ved at passe dyr og samle brænde.

Indtil nu er der oprettet 4 Gonobidyalayas i Bangladesh, men kun de 3 fungerer for øjeblikket. Den 4. har midlertidigt stoppet sin virksomhed på grund af problemer med ejerforhold af den jord, skolen ligger på. Skolerne er bygget og drevet siden 1981 - 82 udelukkende med bistand fra Danida og en ubetydelig indtjening ved at dyrke jorden, der tilhører de enkelte Gonobidyalayas. Tanken var, at skolerne efterhånden skulle blive uafhængige af hjælp udefra.

Eleverne har hver dag 1-2 timers praktisk arbejde, men den arbejdsindsats er - sammen med de få acres land skolerne har rådighed over - ikke tilstrækkelig til at indtjeningen kan få særlig stor betydning for de enkelte skoler.

Eleverne kommer fra egnen omkring skolerne. De kommer gående - nogle har 8 km. hver vej. Halvdelen har ikke gået i skole før - den anden halvdel har nogle få års skolegang. Der er plads til 50 elever på hver skole og der er både drenge og piger på hvert hold.

Det har voldt vanskeligheder at få folk i landsbyerne til at acceptere dette. 90% af befolkningen i Bangladesh er muslimer, og der er tradition for, at drenge og piger ikke mødes efter pubertetens indtræden uden under opsyn af en nært familiemedlem. Kun et tilfældigt møde ved landsbybrønden eller ved vaskepladsen kan de gøre sig håb

om. Derfor er skolerne heller ikke kostskoler, som det egentlig var planlagt, de skulle være. En del af eleverne er også gifte og har børn, og har dermed forpligtelser hjemme, som gør at de må hjem hver dag. Ca 1/3 af pigerne var forladt af deres mænd og tilhørte nu en af de mest foragtelige grupper i Bangladesh - de enlige mødre. I et muslimsk land har du som kvinde kun status i kraft af din mand.

Da vi nåede frem til Uchai blev vi modtaget med et væld af blomsterranker og buketter. Det kan være svært at forstå, hvor de havde de mange blomster fra, for der er ikke plads til mange blomster i Bangladesh. Hvert lille hjørne af markerne er opdyrket og vejkanterne bliver brugt til græsning for vandbøfler, okser, køer, får og geder, så der vokser ingen blomster.

Eleverne er på skolerne i 6 måneder. I den tid undervises de i almene fag, praktiske fag, værkstedsfag og erhvervsrettede fag. En stor del af den almene del er alfabetiseringsundervisning og undervisning i regning. Netop på grund af de manglende skolekulturer ønskede både elever og lærere, at kursens længde skulle være 12 måneder i stedet for 6 måneder. Der gik tid inden eleverne vænnede sig til at sidde på skolebænken, og det var vigtigt for dem også at lære praktiske færdigheder, der gjorde dem i stand til at få et arbejde, når de forlod skolen. I de praktiske fag blev de undervist i syning, hønsehold (piger), sløjd, landbrug, motorlære (drengene). Mange drenge ville meget gerne være mekanikere, og øn-

skede senere f.eks. at skaffe sig en overrindingspumpe og leje den ud til de lokale bønder. Pigerne ville lære at sy, så de på den måde kunne tjene penge ved at sy for andre. Set fra dansk side kan det være svært at acceptere, at opholdet på en Gonobidyalaya - inspireret af dansk folkehøjskole - skal bruges til at lære et erhverv. Men som uddannelsessystemet er bygget op i Bangladesh, er det umuligt for en, der ingen skoleuddannelse har, at få lov til at komme ind på de tekniske skoler. Eleverne på Gonobidyalayaerne oplevede, at de nu havde fået mulighed for at lære noget, som de ellers ikke ville have. De gav udtryk for, at de havde fået en større tro på egne evner og en af de enlige mødre sagde, at når nu manden så, at hun var i stand til at tjene penge selv, kom han nok kravlende på sine knæ tilbage til hende.

Eleverne får 5,25 taka om dagen - ca. 1.05 kr. - for at gå på skolen. De har ingen mulighed for selv at betale noget, og der er ingen tilskudsmuligheder hverken fra stat eller kommune. Tilskuddet gives til den enkelte elev så den indtjening han eller hun kunne have fået ved tilfældigt arbejde, ikke savnes fuldstændigt i familien. Der er stor arbejdsløshed i Bangladesh og ingen arbejdsløshedsunderstøttelse eller andre sociale ydelser. Tilfældigt arbejde eller indsamling af urter og brænde kan give et lille tiltrængt tilskud til økonomien. En landarbejder, der er så heldig at have arbejde, kan ikke ved hårdt arbejde fra morgen til aften syv dage om ugen alle uger om året tjene nok til, at familien kan spise sig mæt. Et måltid ris til 1

person koster ca. 7 taka og en landarbejder kan tjene ca. 35 taka om dagen. Familien er oftest på 4-5 personer. De fleste klarer sig ved at have nogle få høns og dyrke lidt grøntsager på en lille jordlod i nærheden af huset. Måske har de et par små geder eller får, som græsser i vejkanten, hvor de mindste børn går med dem i snor.

Medens vi var i Uchai blev vi inviteret på besøg i 3 landsbyer for at se og besøge nogle af de hjem, eleverne kom fra. Vi gik af sted på smalle veje og stier omgivet af de fleste af landsbyernes børn. Husene var utroligt fattige, men velholdte. De var bygget af ler klinet op omkring et stativ af bambusrør og taget var af palmeblade bundet på bambusrør. De flotteste huse var nypudsede med en blanding af jord og ler og med mønstre i pudningen. De fleste steder havde hver familie et rum på 12-14 m². Den ene del af rummet var en

forhøjning af hårdtstampet jord, hvorpå der lå et tyndt tæppe. Det var familiens seng. I et hjørne under tæppet lå familiens tøj. I den anden ende af rummet var der et par hylder, hvor der stod krukke og skåle. Uden for var familiens ildsted bygget op af ler og jord, så en krukke let kunne placeres over ilden. Kun i regntiden laves der mad inden døre. Forrådet - bl.a. små kartofler og nødder - hang i et net ned fra loftet, for ikke at rotter og mus skulle spise det. I de huse, vi besøgte i de 3 landsbyer, var der rent og der var ryddet op. Mange havde deres bedste tøj på, så det var ikke fattigdom og fortvivlelse, der sprang os i øjnene. Det var den stille nød vi så.

Set med danske øjne er det utroligt fattige vilkår folk i Bangladesh lever under. De har troet på og kæmpet for en bedre tilværelse. Da englænderne forlod landet i 1947 kom Bangladesh til at

høre under Pakistan, fordi landet er muslimsk. Alle de økonomiske ressourcer blev flyttet fra Øst-Pakistan (det nuværende Bangladesh) til Vest-Pakistan. Der blev oprør, men først i 1971 lykkedes det med hjælp fra Indien at vælte det Pakistanske styre i landet. Frihedskampen var ubeskrivelig hård, landet var ødelagt, der var ikke fødevarer nok, og administrationen fungerede ikke, fordi folk fra Pakistan havde siddet på de ledende stillinger. Folket håbede, at få et retfærdigt styre, men de valgte ledere blev korrupte og i dag har landet militærstyre, på trods af det officielle navn: The Peoples Republic of Bangladesh. Korruption eksisterer i bedste velgående og går i høj grad ud over de fattigste. For de har ikke penge til at være korrupte. Og de kan ikke låne penge i de officielle banker, da de ikke har så mange penge, at de kan bestikke dørvogteren, så de kan komme ind i banken. Derfor må de låne til meget højere rente udenfor bankerne.

Uden ret meget jord og uden rimelig mulighed for at låne penge til værktøj, der kan hjælpe til en indtjening på andre måder, synes situationen håbløs. Alligevel gav turen rundt i landsbyerne en tro på, at der findes muligheder for menneskene også i Bangladesh, for det var ikke håbløshed vi blev mødt med. Tværtimod. Eleverne var meget glade og stolte over at vise, hvor de boede, og deres forældre tog pænt imod os. Vi fik også at vide, at med den modtagelse viste de, at skolerne var accepteret af landsbyens beboere, selv om de var blevet mødt med nogen skepsis i starten. Men de havde set, hvordan nogle af

eleverne havde været i stand til at bruge den viden de havde fået. Det gælder særligt pigerne. En del af de mandlige elever på Uchai havde afbrudt skoleopholdet, fordi de alligevel ikke fik lært noget om reparation af motorer. Den tidligere forstander havde købt en brugt diselmotor, og derfor ville de gerne være elever på skolen. Desværre gik den hurtig i stykker, og det viste sig umuligt at skaffe reservedele til den. Derfor rejste nogle af drengene igen, så der var 31 piger og 11 drenge på kurset, da vi var der.

Skal det arbejde, der udføres på de enkelte skoler lykkes, kræves der meget engagerede forstandere og lærerne. En del af lærerne gav udtryk for, at de var blevet meget optaget af at undervise de unge. De følte, det var vigtigt at undervise de fattigste og dem uden arbejde. En kvindelig lærer sagde, at hun specielt var glad for at undervise pigerne. Mange af dem har det svært. De bliver ofte slået af deres mænd som senere forlader dem. Eller også tager han en kone mere. At se smilet på deres ansigter når de lærer noget, var for hende det vigtigste ved at undervise på skolen.

Efter at have besøgt 2 af de 3 skoler, der er igang, er det mit indtryk, at eleverne er meget interesserede i at lære noget. Ud over det rent faglige havde de fået oplevelse af selvværd, som gjorde, at de havde fået en ny tro på tilværelsens muligheder. Under samtalen havde de meget svært ved ikke at tale i munden på hinanden og øjnene strålede af munterhed og interesse. En af de største oplevelser på Uchai var mødet med san-

gen. Igennem den mødte vi en stolthed over, at de også var i stand til at give os noget. En stille forsagt pige stod op og sang en sang hun selv havde skrevet både tekst og melodi til. Det var en sang om, hvor meget det at være på en Gonobidyalaya havde betydet for hende. Jeg tror, det var svært for hende at stå frem og synge for så mange mennesker. Men hun må have følt, at det var vigtigt for hende at give udtryk for, hvad skolen havde betydet for hende.

I Bangladesh kan 15-20% af befolkningen læse og skrive. Det betyder, at det for langt de fleste mennesker i Bangladesh er svært at tilegne sig viden og indsigt og dermed er det svært for dem at forstå deres egen livssituation. Især er det vanskeligt at se de muligheder, der er for at forbedre dem.

Bangladesh er et meget frugtbart land og med de rigtige dyrkningsmetoder og en bedre tilrettelæggelse af arbejdet

kan produktionen øges. De fattige bangalere arbejder utrolig hårdt. De slider fra morgen til aften i brændende sol med hårdt fysisk arbejde, enten de går bag arden - den eneste form for plov, der findes i Bangladesh - eller de kører på en cykel lastet til bristepunktet med rissække. Eller tynget af store byrder, de transporterer på deres ryg eller skuldre. Det er vigtigt, at der bruges mange kræfter og ressourcer på at give de fattigste bedre vilkår i Bangladesh. Det er en vanskelig opgave, for det er ikke let at nå ud til den fattige del af befolkningen. Opgaven tillægges nemlig ikke lige stor betydning af magtelite i Bangladesh. Men det gør ikke opgaven mindre nødvendig. Tværtimod. Jeg tror på, at Gonobidyalayas - inspireret af den danske højskolebevægelse - kan være et lille skridt i den rigtige retning ved at frigøre de menneskelige ressourcer, der findes i den fattige del af befolkningen.

Nyt fra højskolen

Sus Lindeløv.

Det blev et langt efterår i '87. Det trak ud med meget sjap og søle, og først i januar satte det ind med lidt frostvejr. Vi varmede os inden døre i hjemmestrikede sweaters og med varm cacao. Og vi var mange. Godt nok ikke alle 85 elever, som vi lagde ud med kunne holde distancen, men skolen var stadig fyldt op, da efterårsholdet forlod os midt i februar. Beundringsværdigt, når man tænker på hvilket rod vi udsatte dem for. Håndværkerne brød igennem de gamle mure i gymnastiksalen, og byggepladsen mellem elevboligerne og skolen blev til en mudderpøl med kun løse plader at færdes på. Det er nok også det eneste hold, der ganske seriøst krævede, at vi skulle udlevere gratis gummistøvler til alle, hvilket budgetterne selvfølgelig ikke kunne rumme.

1987 blev året, hvor vi brugte alle vore sparepenge på de kommende slægter. Ikke nok med at byggeriet slutte sin del af kagen, men oveni fik vi installeret fjernvarme og tilmed gik købet af gården i orden i slutningen af november. En og anden klør sig måske i nakken, og tænker om det nu går an. Bliver de nu ikke overmodige på Egå, falder ungdomsårgangene ikke drastisk de kommende år? Er der ikke en del højskoler rundt omkring, der mere end skranter?.. Tja, vi stoler på vor revisor og tror på, at vi fortsat kan fylde skolen med unge, specielt nu, hvor rammerne og mulighederne er blevet udvidet især for idræts vedkommende.

D. 11. januar holdt vi rejsegilde på alle 3 nye bygninger. Vi udskød ceremonien til der var kommet tag på hal-

len, så for første gang kunne vi være indendøre, og fornemme rummets muligheder. Vi var om ikke kommet ind i Peterskirken under restaurering, så i hvert fald ind i et rum, der var større i virkeligheden end på tegnebrættet.

Kort efter tog vi til Norge. 7 dage på ski i Hovdens storslåede skiterræn var udfordrende både for vovemodet og konditionen, men desværre blev noget af elevernes hukommelse liggende i snemasserne efter de hårde styrt. Da vi kom hjem havde de i hvert fald glemt en hel del noder og replikker til afslutningsforestillingen, Cabaret. Efter reparation af diverse skader fik vi stablet en flot forestilling på benene.

Da vi havde taget afsked med efterårsholdet tog køkkenpersonalet og andre praktisk anlagte medarbejdere fat på at flytte ind i det nye køkken, mens håndværkerne stadig arbejdede på de

sidste installationer. Køkkenet skulle stå sin første prøve, da vi d. 28/2 tog imod et fuldtalligt forårshold samt forældre og andre pårørende. De blev budt på aftensmad i den tidligere gymnastiksal, som vi indrettede til midlertidig spisesal.

Den 12. maj inviterede vi egnens beboere og andre interesserede til Åbent Hus. Nu var hal og spisesal i brug; "himmelrummet", den runde bygning mod syd, fik lige netop de sidste penselstrøg, pedellerne fik lagt de vigtigste fliser weekenden inden, og glade var vi over at vise resultatet frem.

Men der lå stadig et stort stykke arbejde i at færdiggøre udenomsarealerne, anlægge græsarealer foran "himmelrummet", planere fodboldbane, lægge flisegange udenom hallen osv. - alt det, der skaber det ekstra finish på

byggeriet. Vi mangler dog stadig at få rigtig sammenhæng bygningerne imellem, idet glasgangene mellem det nye og det gamle er udskudt indtil videre.

Det tager tid at skabe liv i nye lokaler. Men efter en vellykket forårstur til Holland blev der taget hul på festlighederne. D. 11. juni indkaldte vi til generalforsamling med efterfølgende indvielse af de nye bygninger. Ca. 100 gæster mødte op til festmiddagen, og det blev en herlig fest med dans til orkester til den lyse morgen. Festen var samtidig forårsholdets sidste fest, så efter en tur til Djurs Sommerland, hvor børnene i os kunne blive sluppet løs, holdt de fleste af os sommerferie.

Og det trængte vi i den grad til. I det forløbne år, hvor så store forandringer fandt sted, var mange af vore kræfter koncentreret om, at det praktiske og økonomiske kom til at fungere. Samtidig ønskede vi ikke at slække på kravene til at lave god højskole.

Til sommerkurset "Eventyr og drømme" mødte 40 deltagere op. Kurset var baseret på en række foredrag med efterfølgende debat, der både inspirerede kursisterne til selv at fortælle eventyr og se på deres egne drømme. Det blev til en meget fin uge for såvel kursister som medarbejdere. Se også Gitte Lynnings kommentar. Desværre har vi ikke valgt at lave et tilsvarende til næste år. Vi vil koncentrere kræfterne om at arrangere et kor-kursus med Søren K. Hansen kombineret med et idrætsbevægelseskursus med Johan Borghall. Se også omtalen heraf.

Som sommeren gik begyndte gulvet i hallen at vokse. Først buede enkelte

brædder op, men efterhånden løsnede hele partier af gulvet sig fra strøerne. Desværre fik vi meget sent korrekt besked om, hvordan vi skulle forholde os, og begyndte først i slutningen af ferien at udtørre hallen. Den høje luftfugtighed om sommeren kombineret med ekstra fugt i nybyggeri krævede en kunstig sænkning af luftfugtigheden, som ingen havde forudset. Efter flere måneders udtørring har gulvet nu lagt sig næsten på plads igen.

Foråret og sommeren bød også på en række nye ansigter. Samtlige pedeller samt Jesper og Pernille fik børn, så med diverse barselsvikarer er medarbejderstaben blevet kraftigt forøget. I køkkenet er Bente Berg blevet ansat som vikar for Inge Lise sammen med Ann Boriis, der afløser Edith Jacobsen. På pedelsiden er Jørgen Knudsen afløst af Freddie Axelsen. Desuden er Dorte Fisker barselsvikar for Pernille, og tilmed er vi blevet tildelt en kunstnerisk konsulent, Gitte Flint, der i 7 måneder har fået til opgave at stå for den kunstneriske udsmykning af skolen. Endelig har vi på grund af det høje antal elever været i stand til inddrage 2 kvotalærere i efteråret: Anne Iversen, der er idrætslærer og Lars Morell, der er musiklærer. Det er en stor gevinst for skolen at kunne trække på så mange gode kræfter.

Vi er nu startet med fulde huse på det lange efterårshold. Her hvor byggeriets dønninger er ved at lægge sig og vi er blevet flere om arbejdet, er overskuddet tilsvarende vendt tilbage. Alt tyder på, at det vil blive en fin vinter for både elever og medarbejdere.

Jubilæumsmøde

Elever fra 1928/29 og 1929 (60 års jubilarer), 1938/39 og 1939 (50 års jubilarer), 1948/49 og 1949 (40 års jubilarer), 1963/64 og 1964 (25 års jubilarer), august-december 1978 og januar-maj 1979 (10 års jubilarer) indbydes til jubilæumsmiddag på skolen lørdag den 29. april 1989.

Indbydelsen vil blive sendt til alle, som vi kender adresser på. Da mange imidlertid har skiftet adresse uden at huske at informere os, opfordrer vi de nævnte årgange til selv at arbejde for et stort fremmøde.

Tilmelding må ske til højskolen senest tirsdag den 18. april.

Elever

28. februar - 18. juni 1988.

Christina Alsbjerg, 7741 Frøstrup
Dorthe Tjener L. Andreassen, 2750 Ballerup
Dennis Bak Balvig, 4944 Fejø
Sidney K. Bergmann, 4000 Roskilde
Gedsk Bertelsen, 2100 København Ø
Marlene Jenny Buschardt, 2200 København N
Tanja Britt Bøg, 4000 Roskilde
Joseph Chun Chaisooksan, 4420 Regstrup
Kira Svaneberg Christiansen, 5230 Odense M
Beinta Clementsen, 100 Torshavn
Jacob Danielsen, 8543 Hornslet
Thorsten Dreijer, 8000 Århus C
Karina Folzaks Eriksen, 3480 Fredensborg
Keld Eskerod, 6800 Varde
Nis 'Sofus' Forsberg, 3050 Humlebæk
Camilla Foss, 2300 København S
Naja Tamara Frank, 4300 Holbæk
Anja Lund Frederiksen, 6000 Kolding
Lena Eicke Frederiksen, 5250 Odense S.V.
Christina Frydenlund, 2300 København S
Lone Geckler, 5250 Odense SV
Charlotte Gercke, 3050 Humlebæk
Mads Bo Grenander, 5330 Munkebo
Angeliqe Hansen, 5230 Odense M
Anita Jeanette Hansen, 2200 København N
Ellen Merete Vigen Hansen, 6840 Oksbøl
Thomas Skou Hansen, 8464 Galten
Tina Krogh Hansen, 4880 Nysted
Morten Hauritz, 2730 Herlev
Malene Eriksen Huusom, 4772 Langebæk
Helle Jensen, 6800 Varde
Mette Holm Jensen, 4900 Nakskov
Tue Marott Jensen, 4000 Roskilde
Jeanette Joensen, 100 Torshavn
Charlotte Jørgensen, 5270 Odense N
Michael Jørgensen, 6800 Varde
Susanne Bjerre Jørgensen, 2770 Kastrup
Lisa Juditha Knudsen, 4532 Gislinge
Vijayaraghavan Krishnaswamy, 2750 Ballerup
Hanne Kathrine Lange, 3050 Humlebæk
Thomas Højmosse Lundgaard, 8230 Åbyhøj
Stine Lynderup, 4000 Roskilde
Palle Madsen, 5500 Middelfart
Nila Meyer, 2970 Hørsholm
Julie Roesdahl Mortensen, 2970 Hørsholm
Anne Stine Munch, 4700 Næstved
Elisaveta Nesterova, 2100 København Ø
Helle Breinbjerg Nielsen, 8270 Højbjerg
Ole Nielsen, 7490 Aulum
Zindy 'Sille' Nielsen, 6100 Haderslev
Villads Nygaard, 5260 Odense S
Karina Hagbarth Olsen, 4560 Vig
Malene Thorup Oredson, 4000 Roskilde
Charlotte Skak Pedersen, 4000 Roskilde
Jeanette Dybdal Pedersen, 4000 Roskilde
Anne Dorte Petersen, 9420 Vadum
Lise Prammann, 3480 Fredensborg
Lea Hjorth Rathnov, 4534 Hørve
Lise Ryhl-Svendsen, 5000 Odense C
Lone Sahlgren, 2750 Ballerup
Marita Wang Sigurdsson, 700 Klaksvik
Christina Soelberg, 2680 Solrød Strand
Henrik Rydahl Sørensen, 5210 Odense NV
Mette Nygård Sørensen, 3460 Birkerød
Malene Thorsen, 3200 Helsingør
Hanne Mette Tolsgaard, 8850 Bjerringbro
Naja Lene Vejersgaard, 5750 Ringe
Frank Weber, 6430 Nordborg
Trine Weng, 5700 Svendborg
Tine Elisabeth Wessel, 5700 Svendborg
Mette Lise Willerup, 3060 Espergærde
Ditte Susanne Wulff, 2680 Solrød Strand

Christina Alsbjerg

Dorte Tjener L. Andreassen

Dennis Bak Balvig

Sidney K. Bergmann

Gedsk Bertelsen

Marlene Jenny Buschardt

Tanja Brill Bøg

Naja Lene Carlsen

Joseph Chun Chaisnoksan

Kira Svaneberg Christiansen

Beinta Clementsen

Jacob Danielsen

Thorsten Drejler

Karina Folzaks Eriksen

Keld Eskerød

Nis 'Sofus' Forsberg

Camilla Foss

Naja Tamara Frank

Anja Lund Frederiksen

Lena Ficke Frederiksen

Christina Frydenlund

Lone Geckler

Charlotte Gercke

Mads Bø Grenander

Angélique Hansen

Ania Jeanette Hansen

Merete Vigen Hansen

Thomas Skou Hansen

Tina Krogh Hansen

Morten Hauritz

Malene Eriksen Huusom

Helle Jensen

Mette Holm Jensen

Tue Marott Jensen

Jeanette Joensen

Egå Ungdoms-Højskole

28. februar - 18. juni 1988

Charlotte Jørgensen

Michael Jørgensen

Susanne Bjerre Jørgensen

Zindy 'Sille' Nielsen

Lisa Juditha Knudsen

Vijayaraghavan Krishnaswamy

Hanne Kathrine Lange

Thomas Højmosé Lundgaard

Stine Lynderup

Palle Madsen

Nila Meyer

Julie Roesdahl Mortensen

Anne Stine Munch

Lisa Nesterova

Helle Breinbjerg Nielsen

Ole Nielsen

Villads Nygaard

Karina Hagbarth Olsen

Malene Thorup Dredson

Charlotte Skak Pedersen

Jeanette Dybdal Pedersen

Anne Dorie Petersen

Lise Prammann

Lea Hjørth Rathnov

Lise Ryhli-Svendsen

Lone Sahlgren

Marita Wang Sigurdsson

Christina Soelberg

Henrik Rydahl Sørensen

Mette Nygård Sørensen

Malene Thorsen

Hanne Mette Tolsgaard

Frank Weber

Trine Weng

Torkild Holst

Inge Lise Vorre

Elise Jensen

Elo Madsen

Elna Marie Madsen

Jørn E. Knudsen

Preben Kæls

Måken Johannsen

Tine Elisabeth Wessel

Mette Lise Willerup

Ditte Susanne Wullff

Jesper Gilbert Jespersen

Pernille Gilbert Jespersen

Finn Schmidt

Sus Lindelev

Louis Mogensen

Eva Olesen

Edith Jacobsen

Lis-Lotte Kjølhede

Jylte Halvorsen

Inge Nielsen

Erik Pihl Christensen

Ole Petersen

Douglas Ross

Søren Larsen

Elever

22. august 88 - 12. februar 89.

Brian Andersen, 8420 Knebel
Heidi Andersen, 3550 Slangerpul
Stine Andersen, 3540 Lynge
Tina Andersen, 7183 Ravnbøl
Anette Andersson, 3200 Helsingel
Lars Andreassen, 4130 Viby Sjl.
Signe Thaning Bay, 4000 Roskilde
Pernille Fogelstrøm Bengtsson, 2850 Nærum
Charlotte Bull Berger, 2750 Ballerup
Julie Mai Bille, 4000 Roskilde
Birgitte Gylling Buhr, 8310 Tranbjerg
Inge-Lise Byrler, 5320 Odense M
Molly Høm Carlsen, 3740 Svaneke
Charlotte R. Christensen, 8600 Silkeborg
Hans Brogaard Christensen, 9850 Hirtshals
John Christensen, 6360 Tinglev
Simon Christensen, 6800 Varde
Mette Christiansen, 4800 Nykøbing F
Dorte Elsberg, 8700 Horsens
Franz Skaaning Engamo, 9700 Brønderslev
Morten Bang Engstrøm, 8420 Knebel
Stine Bonde Eriksen, 8740 Brædstrup
Hans Henrik Frydkjær, 2610 Rødovre
Brendan Basho Fujimoto, 95616 Davis
California U.S.A
Annette Glending, 3400 Hillerød
Karina Merete Grube, 2610 Rødovre
Anne Katrine Heller Hansen, 4293 Dianalund
Christina Lykke Hansen, 4100 Ringsted
Peter Poul Hansson, 7300 Jelling
Tine Helleesen, 5210 Odense NV
Ditte Hørmark, 4340 Tølløse
Helle Jacobsen, 5260 Odense S
Karin Joan Jakobsen, 3210 Vejby
Anders Vendelbo Jensen, 2610 Rødovre
Ditte Ormslev Jensen, 8900 Randers
Helle Bendix Jensen, 8500 Grenå
John Adler Jensen, 2300 København S
Lene Marie Dahl Jensen, 9000 Aalborg
Lone Lindrup Jensen, 9700 Brønderslev
Tina Grøndahl Jensen, 3060 Espergærde
Heidi Viborg Jørgensen, 3460 Birkerød
Joachim Ladefoged Karge, 8600 Silkeborg
Hanne Kinslev, 2840 Holte
Jannike Kirkegaard, 5240 Odense NØ
Line Svane Kristensen, 8500 Grenå
Nicolai Kristiansen, 2300 København N
Ulla-Pia Larsen, 4800 Nykøbing F.
Annika Øllgaard Lauritsen, 8600 Silkeborg
Dorte Kim Lund, 2750 Ballerup
Ninè Madsen, 5250 Odense SV
Rikke Marquard, 3300 Frederiksværk
Sissel Matthison-Hansen, 3320 Skævingel
Kristoffer Møllerup, 4130 Viby Sjælland
Susanne Mogensen, 5771 Stenstrup
Martin Hjort Mynster, 4600 Køgel
Carina Boye Nielsen, 2650 Hvidovre
Inger Buur M. Nielsen, 6950 Ringkøbing
Jeanette Skovhus Nielsen, 5500 Middelfart
Maj Britt Nielsen, 4400 Kalundborg
Bolette Nyegaard, 4540 Fårevøje
Tobias Jeppe Næsberg, 4340 Tølløse
Jens Bue Jensen Persson, 2730 Herlev
Johanne Bak Pivat, 6950 Ringkøbing
Sidsel Høegh Post, 3200 Helsingel
Anders Schlanbusch, 3500 Værløse
Jane Jenny Sehested, 4200 Slagelse
Trine Skovgaard, 2000 Frederiksberg
Rasmus Sandahl Skovmand, 3400 Hillerød
Lisbeth Stenholt Sørensen, 3650 Ølstykke
Mette Damsgaard Sørensen, 8280 Trigel
Morten Voss Sørensen, 4400 Kalundborg
Nikolaj Rud Tobiassen, 2840 Holte
Henriette Vahlkvist, 2660 Brøndby Strand
Camilla Grønbech Westh, 3740 Svaneke
Heidi Karina Wetke, 8310 Tranbjerg J

Brian Andersen

Heidi Andersen

Siine Andersen

Tina Andersen

Anette Andersson

Lars Andreassen

Signe Thaning Bay

Pernille F Bengtsson

Charlotte Bull Berger

Julie Mai Bille

Birgitte Gylling Buhr

Inge-Lise Byrler

Molly Ham Carlsen

Charlotte R. Christensen

Hans Brogaard Christensen

John Christensen

Simen Christensen

Mette Christensen

Dorte Elsborg

Franz Skaaning Engmo

Morten Bang Engstrom

Siine Bende Eriksen

Hans Henrik Frydkiær

Brenden Basho Fujimoto

Annette Blending

Karina Mærte Grube

Anne Katrine Heller Hansen

Christina Lykke Hansen

Peter Poul Hansson

Tine Hellesen

Ditte Hørmak

Helle Jacobsen

Karin Joan Jakobsen

Anders Vendelbo Jensen

Ditte Ormslev Jensen

Helle Bendix Jensen

Egå Ungdoms-Højskole
22. august 1988 – 12. februar 1989

John Adler Jensen

Lene Marie Dahl Jensen

Lone Lindrup Jensen

Tina Grendahl Jensen

Heidi Viborg Jørgensen

Joachim Ladefoged Kørge

Hanne Kinslev

Jannike Kirkegaard

Line Svane Kristensen

Ulla-Pia Larsen

Annika Øllgaard Lauritsen

Dorte Kim Lund

Nire Madsen

Rikke Marquard

Sissel Mathison Hansen

Kristoffer Møllerup

Susanne Mogensen

Martin Hjørt Mynster

Carina Baye Nielsen

Inger Buur M. Nielsen

Jeanette Skovhus Nielsen

Maj Britt Nielsen

Bolette Nyegaard

Tobias Jeppé Næsborg

Jens Bue Jensen Persson

Johanne Bak Pival

Sidsel Keogh Post

Anders Schlanbusch

Jane Jenny Sehested

Trine Skovgaard

Rasmus Sandahl Skovmand

Lisbeth Stenholt Sørensen

Mette Damsgaard Sørensen

Morten Voss Sørensen

Nikolaj Rud Tobiasen

Anne Iversen

Gitte Flint

Torkild Holst

Inge Lise Verre

Elze Jensen

Elo Madsen

Elna Marie Madsen

Lars Morell

Dorte Fisker

Preben Kaels

Henriette Vahlkvist

Camilla Grenbech Westh

Heidi Karina Welke

Jesper Gilbert Jespersen

Pernille Gilbert Jespersen

Louis Mogensen

Eva Olsen

Finn Schmidt

Inge Nielsen

Lis-Lotte Kjøhede

Erik Pili Christensen

Jytte Halvorsen

Sus Lindeløv

Søren Larsen

Malken Johannsen

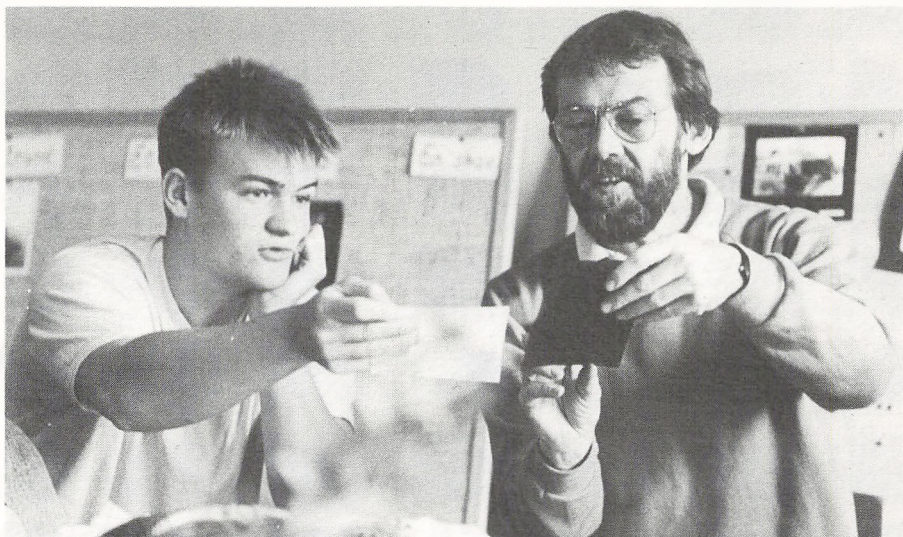
Ole Petersen

Ann Beerris

Bente Berg

En hilsen.

Vi må alle forstå os selv som en del af denne Jord
og ikke som en fjende der kommer udefra
for at påtvinge Hende sin vilje

Vi, der forstår betydningen af Den Hellige Pibe,
ved, at når vi alle er en levende del af Jorden
Kan vi ikke gøre Hende fortræd
Uden at vi ødelægger os selv.

(Lame Deer, indianerhøvding)

Medarbejderne,

*Freddie Axelsen
Bente Berg
Ann Boeriis
Erik Pill Christensen
Dorte Fisker
Gitte Flint
Jytte Halvorsen
Torkild Holst*

*Anne Iversen
Else Jensen
Jesper Gilbert Jespersen
Pernille Gilbert Jespersen
Lotte Kjølhede
Søren Winther Larsen
Maiken Slater Johannsen
Sus Lindeløv
Inge Lise Vorre*

*Elna Marie Madsen
Elo Madsen
Louis Mogensen
Eva Olesen
Lars Morell
Ole Petersen
Douglas Ross
Finn Lykke Schmidt*

Egåbogen 1988